

Týždeň od 22. do 28. októbra

ABRAHÁM – ÚČASŤ NA BOŽEJ MISII

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1. Mojžišova 18; Jak 5,16; Rim 8,34; Heb 7,25; 1Moj 19,1–29; 1Moj 12,1–9

ÚVODNÝ TEXT

„Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali; ako som ja miloval vás, aby ste sa aj vy navzájom milovali. Podľa toho všetci spoznajú, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“ (Ján 13,34.35)

Abrahám bol od začiatku ochotný slúžiť Bohu. Dozvedáme sa o tom napríklad v 1. Možišovej 18, keď ho Boh informoval o tom, čo hodlá vykonať v Sodome a Gomore. „Veru neurobí Pán, Hospodin, nič bez toho, aby nezjavil svoj zámer svojim služobníkom, prorokom.“ (Amos 3,7) A v tomto príbehu bol Božím „služobníkom, prorokom“ práve Abrahám.

Abrahám odpočíval „za horúčavy dňa“ (1Moj 18,1; Roh.), keď uvidel troch pectných. „Abrahám videl vo svojich hosťoch len troch unavených pútnikov. Vôbec mu nenapadlo, že je medzi nimi Ten, ktorého môže vzývať bez toho, aby zhrešil.“ (PP 138.139; NÚD 62)

Abrahám sa však čoskoro osobne zapojil do Božej misie. Ako sa dozvedáme v 1. Možišovej 18, Abrahám sa na misii podieľal príhovornou modlitbou za ľud Sodomy a Gomory. Chcel zistiť, či by títo ľudia nemohli byť napriek svojej skazenosti zachránení. Aj takéto konanie môžeme vnímať ako misiu.

V tejto kapitole sú odhalené tri veľké Abrahámove duchovné vlastnosti: pohostinnosť, láska a modlitba. Ide o vlastnosti, ktoré sú veľmi nápomocnou súčasťou misie.

OSNOVA LEKCIE

Hlavnou postavou tejto lekcie je Abrahám. Na jeho príbehu (1. Možišova 18 a 19) budeme sledovať, ako vyzerá život človeka, ktorý prijme Božie povolanie konať misijnú službu, a akými vlastnosťami sa vyznačuje.

- 1Moj 18,1–15: Pohostinnosť – praktický záujem o dobro druhých (nedeľa)
- 1Moj 18,16–33: Láska – túžba zachrániť hriešnikov (pondelok)
- 1Moj 18,30–33: Modlitba – zdieľanie Božej lásky k ľuďom (utorok)
- 1Moj 19,1–29: Vernosť – plnenie poslania bez ohľadu na výsledok (streda)
- 1Moj 12,1–9: Dôvera – nechať sa použiť Bohom tak, ako chce On (štvrtok)

DAR POHOSTINNOSTI

¹Keď Abrahám sedel pri vchode do svojho stanu pri Mamreho duboch, za najväčšej páľavy dňa sa mu zjavil Hospodin. ²Pozrel sa a neďaleko seba videl stáť troch mužov. Len čo ich zbadal, bežal im v ústrety od vchodu svojho stanu a poklonil sa im až po zem. ³Povedal: „Pane, ak som získal u teba priazeň, nebid' svojho služobníka! ⁴Dám priniesť trochu vody, umyjete si nohy a odpočiniete si pod stromom. ⁵Donesiem kus chleba, posilníte sa a pôjdete ďalej. Ved' preto ste zabočili k svojmu služobníkovi.“ Oni odpovedali: „Urob, ako vravíš.“ (1Moj 18,1–5)

Aké prvky pohostinnosti sa prejavujú v Abrahámovej odpovedi hosťom (1Moj 18,1–15)?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Abrahám sedel pri vchode do svojho stanu „za najväčšej páľavy dňa“. Takéto správanie bolo nezvyčajné. V letnej horúčave, na poludnie, keď je slnko najvyššie, každý hľadá tieň a svieži vánok. Abrahám možno znášal horúčavu práve preto, aby pomohol okoloidúcim.

Znenazdajky uvidel troch pútnikov. Mal zrejme vo zvyku ponúknuť pohostinnosť cudzincom. To mohol byť dôvod, prečo práve Abrahám prebral iniciatívu. V texte sa dozvedáme, že hneď, ako ich zbadal, rozbehol sa smerom k nim. Táto skutočnosť je dôležitá. Abrahám ide za nimi, stretáva sa s nimi, nečaká, kým prídu oni až k jeho stanu (1Moj 18,4.5).

Abrahám si bol vedomý svojho poslania, ktorým bolo podeliť sa o poznanie Hospodina s každým vo svete pohltenom pohanstvom, modlárstvom a mnohobožstvom. Z uvedenej situácie môžeme vidieť jeho bezprostredné konanie. Svoje poslanie sa snažil splniť prostredníctvom pohostinnosti voči cudzincom, ktorí sa práve objavili na obzore.

Abraháмова „velká domácnosť“ pozostávala z vyše tisíca duší, mnohí boli hlavami rodín a nemálo sa ich práve obrátilo z pohanstva. To si vyžadovalo, aby pri kormidle bola pevná ruka. Slabé a váhavé metódy by nestačili. ... Abrahámov vplyv sa rozšíril aj za hranice jeho domácnosti. Kdekoľvek postavil svoj stan, vztyčil pri ňom oltár na obetovanie a uctievanie. Keď stan zložili, oltár zostal a ne jeden kočovný Kanaánc, ktorý získal svoje poznanie Boha zo života jeho služobníka Abraháma, sa pri oltári zastavil, aby tam obetoval Jahvemu.“ (Ed 187; Vých 160.161)

Abrahám od začiatku chápal, že ho Boh povolal na misiu a že jeho odchod do zaslúbenej krajiny nebol dovolenkou, ale misiou, poslaním byť požehnaním pre ľudí okolo neho a prostredníctvom jeho potomstva aj pre celý svet.

■ Aké zásady Abrahámovho príkladu pohostinnosti môžeš vo svojom živote napodobniť?

APLIKÁCIA

ABRAHÁMOVA LÁSKA KU VŠETKÝM

„Niečo také predsa neurobiš, aby si s bezbožným usmrtil aj spravodlivého. Potom by spravodlivý bol ako bezbožný? Niečo také predsa neurobiš. Či ten, čo súdi celú zem, nebude konať spravodlivo?“ (1Moj 18,25)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Prečítaj si text 1Moj 18,16–33. Ako Abrahám prejavil svoju lásku ku všetkým ľuďom bez ohľadu na ich pôvod?

Druhá Abraháмова vlastnosť, o ktorej sa dozvedáme v 1. Mojžišovej 18, bola jeho láska k ľuďom, dokonca aj k tým, ktorých osobne nepoznal. Je to veľké poučenie pre každého z nás. Obyvatelia Sodomy a Gomory boli hriešnici, vzdialení od hodnôt, ktoré Abrahám vyznával. Jeho srdce však bolo naplnené láskou ku každému – bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka či náboženstva.

Boh zjavil Abrahámovi rozhodnutie zničiť dve skazené mestá. „Hospodin povedal: *Obžaloba Sodomy a Gomory je priveľká a ich hriech je veľmi ťažký.* ²¹*Zostúpim teda a pozriem sa, či naozaj robia, alebo nerobia tak, ako znie žaloba, čo došla ku mne. Chcem to vedieť.*“ (1Moj 18,20,21)

Abrahám s veľkou pokorou a úctou adresoval svoju prosbu Bohu (1Moj 18,25). Vo svojej láske dúfal, že zachráni všetkých ľudí v týchto mestách, nielen spravodlivých. Abrahám určite vedel, akí hriešni a skazení boli ich obyvatelia. Ktovie, aké príbehy o nich a ich praktikách poznal. Z toho, čo sa dozvedáme v ďalšej kapitole, v súvislosti so zvrhlým davom pred Lótovým domom (pozri 1Moj 19,1–11), to boli veľmi zlí a skazení ľudia.

Abrahám však poznal Božiu lásku. Aj preto sa dovoľáva Božieho milosrdenstva v prospech hriešnikov. Abrahám vedel, že ľudské bytosti sa vždy môžu v pokání vrátiť k Bohu. Podľa neho by práve záchrana dala obyvateľom týchto miest šancu na pokánie.

Abrahám vo svojej prosbe vychádzal z osobnej skúsenosti, z toho, čo sám vedel o Božej láske k ľuďom. Sám mal veľkú lásku k hriešnikom a vedel, že kým človek žije, má nádej na spasenie.

APLIKÁCIA ■ **Prečo je príhovorná modlitba dôležitá v našom vlastnom modlitebnom živote? Ako ti môže modlitba za núdznych pomôcť duchovne rásť a prežívať realitu Božej lásky k hriešnikom?**

DUCH ABRAHÁMOVEJ MODLITBY

³⁰Abrahám povedal: „Nech sa môj Pán nenahnevá, že ešte hovorím. Azda sa ich tam nájde len tridsať;“ a on odpovedal: „Neurobím to, ak ich tam nájdem tridsať.“ ³¹Abrahám ďalej povedal: „Odvážil som sa zhovárať so svojim Pánom. Čo ak sa ich tam nájde len dvadsať?“ Odpovedal: „Nezahubím ich ani pre dvadsiach.“ ³²„Prosím, nech sa nehnevá môj Pán,“ pokračoval, „že ešte raz prehovorím. Možno sa ich tam nájde len desať.“ Odpovedal: „Pre desiatich ich nezahubím.“ ³³Ked' Hospodin skončil rozhovor s Abrahámom, odišiel, a Abrahám sa vrátil domov. (1Moj 18,30–33)

Vyznávajte si teda navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste boli uzdravení. Veľa zmôže účinná modlitba spravodlivého. (Jak 5,16)

Uvažuj o textoch 1Moj 18,23–32 a Jak 5,16. Čo sa z nich môžeme naučiť o moci príhovornej modlitby?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Dialóg medzi Abrahámom a Bohom je vzorom príhovornej modlitby. Abrahám je v tejto kapitole predstavený ako ten, kto sa pred Bohom prihovára za ľud Sodomy a Gomory. Prihovára sa *za nich* a *v ich prospech*. V určitom zmysle tak bol predobrazom, symbolom Ježiša ako nášho Príhovorcu u Otca. Naša misia bude úspešná iba vtedy, ak sa budeme aj my podobne modliť za druhých.

Abrahám sa naučil milovať obyvateľov Sodomy, Gomory a ďalších miest v okolí. Preto bola jeho modlitba priama a úprimná. Predtým už bojoval proti niektorým panovníkom, ktorí porazili kráľov týchto miest. Po Abrahámovom víťazstve sa sodomský kráľ Bera stretol s Abrahámom a Melchisedekom. Bera žiadal, aby sa jeho ľud mohol vrátiť do svojich domovov: „Daj mi ľudí, majetok si nechaj!“ (1Moj 14,21). To je prejav lásky tohto kráľa k jeho ľudu. Kedže jednou z dôležitých Abrahámových vlastností bola láska, miloval kráľov Sodomy a Gomory a modlil sa za nich a za ich ľud. „Láska k hynúcim nútila Abraháma modliť sa.“ (PP 140; PP /sk/ 98)

Abrahám prejavoval v modlitbách pokoru a vytrvalosť. Len čo Boh prijal prvú prosbu, aby zachránil mesto, keď tam bude žiť 50 spravodlivých, pokračoval vo svojich prosbách.

Bez príhovornej modlitby nemôže byť naša misia úspešná. Po stretnutiach, po kázni alebo štúdiu Biblie sa musíme modliť za ľudí, s ktorými sme boli v kontakte. Boh dbá na tieto modlitby a dotýka sa srdc ľudí, s ktorými sme sa stretli. Našich priateľov alebo známych neobrátia múdre alebo vzletné slová – túto moc má jedine Svätý Duch. To je dôvod, prečo sa v našom misijnom snažení musíme modliť osobitne za každého človeka.

- Uvažuj o textoch Rim 8,34 a Heb 7,25. Čo hovoria o Ježišovom konaní v náš prospech? Ako ti táto pravda môže pomôcť lepšie porozumieť tvojej vlastnej úlohe prihovárať sa za iných?

APLIKÁCIA

ABRAHÁMOVA MISIA

²⁷Keď Abrahám včasráno vstal, šiel na miesto, kde predtým stál s Hospodinom. ²⁸Pozrel smerom k Sodome a Gomore i na celé Okolie a videl vystupovať dym zo zeme ako dym z huty. ²⁹Keď Boh pustošil mestá Okolia, spomenul si na Abraháma a zachránil Lóta pred zničením, ktoré postihlo mestá, v ktorých Lót býval. (1Moj 19,27–29)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Prečítaj si text 1Moj 19,1–29. Aký bol výsledok Abrahámovho ducha pohostinnosti, lásky a modlitby?

Text poskytuje zaujímavý údaj o postavení, aké mal Lót v meste Sodoma: „Lót sedel v mestskej bráne.“ (1Moj 19,1) To znamená, že mal v meste dôležité postavenie, zrejme pôsobil ako verejný úradník. „Sediť v bráne“ bolo výsadou úradníkov, sudcov a kráľov (2Sam 19,8; Jer 38,7; Rút 4,1).

Text 1. Mojžišovej 19 je paralelou 18. kapitoly a príbehu o anjeloch a Abrahámovi. Abrahám a Lót sedeli každý pri vchode alebo bráne (1Moj 18,1; 1Moj 19,1); Abrahám aj Lót pozvali cudzincov, aby si odpočinuli v ich príbytku (1Moj 18,3,4; 1Moj 19,2); Abrahám aj Lót pripravovali jedlo pre návštevníkov (1Moj 18,4–8; 1Moj 19,3). Nech už mal Lót akékoľvek chyby, zdá sa, že mal dobré vlastnosti.

„²⁴Hospodin zoslal na Sodomu a Gomoru síru a oheň; bolo to od Hospodina z neba. ²⁵Zničil tie mestá, celé Okolie, všetkých obyvateľov miest a všetky poľné rastliny.“ (1Moj 19,24,25)

Nevieme, koľko ľudí žilo v týchto dvoch mestách v čase tejto správy, ale ich brány opustili iba štyria a zachránení boli napokon len traja. Podobné to bolo aj pri potope. Nevieme, koľko ľudí vtedy obývalo zem, ale vieme, že väčšina nebola zachránená.

Skutočnosť, že z mesta Sodoma sa zachránil len zlomok obyvateľov, má dôsledky aj pre našu vlastnú misiu. Nie všetci budú zachránení. Túžime a modlíme sa, aby všetci prijali Ježiša a Jeho plán spásy. Každý človek má však slobodnú vôľu. Našou úlohou je osloviť čo najviac ľudí a vyzvať ich, aby sa rozhodli pre Ježiša. Keď plníme svoje poslanie, Boh nám pomáha prostredníctvom Svätého Ducha, ale nikdy nepôjde proti vôli žiadneho človeka. Slobodná vôľa znamená, že v konečnom dôsledku, bez ohľadu na to, čo robíme a koľko sa modlíme, spasenie závisí od voľby každého jednotlivca.

APLIKÁCIA ■ Ako sa môžeme naučiť nenechať sa odradiť, ak pri vykonávaní misie nevidíme také výsledky, po akých túžime?

PODRIADENIE SA BOŽEJ VÔLI

¹Hospodin povedal Abrámovi: „Odíd' zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem! ²Urobím z teba veľký národ, požehnám ťa, zvelebím tvoje meno. Buď' požehnaním! ³Požehnám tých, čo teba žehnajú a tých, čo tebe zlorečia, preklámam. V tebe budú požehnané všetky pokolenia zeme.“ ⁴Vtedy Abrám odišiel, ako mu prikázal Hospodin. Šiel s ním aj Lót. Abrám mal sedemdesiatpäť rokov, keď odišiel z Charánu. ⁵Abrám vzal svoju ženu Saraj, svojho synovca Lóta, všetok majetok, čo nadobudli, i služobníctvo, ktoré získali v Charáne. Pohli sa a šli do Kanaánu. Keď prišli do Kanaánu, ⁶Abrám prešiel krajinou až k posvätnému miestu v Sícheme, k Moreho dubu. Vtedy bývali v krajine Kanaánčania. (1Moj 12,1–6)

Prečítaj si text 1Moj 12,1–9. Čo učia tieto verše o podriadení sa Božej vôli – a to aj vtedy, keď nie je jasné, aká cesta nás čaká?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Jednou z hlavných Abrahámových vlastností bolo jeho podriadenie sa Božej vôli. Všetky skúsenosti Abraháma s Bohom boli charakterizované týmto podriadením sa.

Povolanie: Abrahám dostal výzvu od Hospodina: „Odíd' zo svojej krajiny, od svojho príbuzenstva a z domu svojho otca do krajiny, ktorú ti ukážem.“ (1Moj 12,1) Keď začul hlas z neba, jeho prvou reakciou mohlo byť ignorovanie tohto hlasu alebo jeho spochybnenie. Mohol túto výzvu odmietnuť so slovami: *Nikam nepôjdem, tu sa mi páči, mám to tu rád.* „Krajina, ktorú ti ukážem,“ vyzerá minimálne ako veľmi zvláštny opis destinácie! Ale Abrahám výzvu prijal. Svoju vôľu podriadil Božej vôli. Opustil dom svojho otca aj svoju krajinu: „Vtedy Abrám odišiel, ako mu prikázal Hospodin.“ (1Moj 12,4)

Výber krajiny: Keď medzi služobníkmi Lóta a Abraháma prepukol spor, opäť sa prejavila Abraháмова pokorná povaha. Abrahám nešiel bojovať s vlastným príbuzným. Podrobil sa Božej vôli, ktorá ho opäť požehnala: „¹⁴Keď sa Lót od neho oddelil, Hospodin povedal Abrámovi: *Rozhliadni sa z miesta, na ktorom si teraz, pozri na sever i na juh, na východ i na západ.* ¹⁵*Celú krajinu, ktorú vidíš, dám tebe a tvojmu potomstvu naveky.*“ (1Moj 13,14.15)

Zničenje Sodomy a Gomory: Keď Boh zjavil Abrahámovi osud týchto dvoch miest, Abrahám, plný lásky, sa snažil mestá zachrániť. Pretože v mestách nebolo ani desať spravodlivých, boli napokon zničené. Abrahám sa podriadil Božej vôli a prijal Boží súd nad týmito mestami.

Hospodin mohol použiť Abraháma, pretože ten sa podriadil Bohu za každých okolností. Od nás sa neočakáva nič menej.

- **V našich mestách čelíme prekážkam pri vhodnom a efektívnom kázaní evanjelia. Potrebujeme sa modliť a prosiť Boha, aby zasiahol.**

APLIKÁCIA

VÝZVA

Nájdí spôsob, ako kontaktovať niekoho, kto prežíva podobné problémy ako ty. Povedz mu, že sa za neho modlíš, a požiadaj Boha, aby ti ukázal, ako môžeš tomuto človeku pomôcť.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Abrahámove modlitby za Sodому ukazujú, že máme zaujať postoj nenávisťi voči hriechu, ale s hriešnikom máme mať súcit a máme mu prejaviť lásku. Všade okolo nás sú ľudia, ktorí sa rútia do záhuby. Každú chvíľu niektorí zachádzajú za hranicu, kde ich už Božia milosť nemôže zasiahnuť. Kde sú hlasy, ktoré naliehavo vyzývajú hriešnika, aby unikol tomuto hroznému údely? Kde sú tí, ktorí za neho úpenlivo prosia Boha? ... Abrahám bol preniknutý Kristovým duchom. Sám Boží Syn je najväčším obhajcom hriešnikov u Otca. Kristus preukázal hriešnikom takú lásku, akú môže prejavíť len nekonečná dobrota. V smrteľnej úzkosti na kríži, pod strašným bremenom hriechov celého sveta prosil za tých, ktorí sa mu posmievali a nakoniec ho zabili: *Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.* (Luk 23,34)“ (PP140; NÚD 62.63)

„Abrahám sa neuzavíeral pred susedmi. Svojím odlišným životom a charakterom výrazne ovplyvňoval uctievačov modiel v prospech pravej viery. Jeho vernosť Bohu bola neochvejná. Bol však zároveň láskavý a štedrý, čo vzbudzovalo dôveru a priateľstvo jeho okolia.“ (PP 133.134; NÚD 59)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Aké ďalšie príklady z Písma nám ukazujú jednotlivcov, ktorí splnili svoje poslanie? Ako by ste zhodnotili misiu Jána Krstiteľa? Nazvali by ste ho úspešným?
2. Prečítajte si text 1Moj 19,30–36. Čo sa z neho dozvedáme o charaktere niektorých zachránených zo Sodomy?
3. Čo ďalšie sa môžeme naučiť od Abraháma a zo spôsobu, akým konal svoju misiu?
4. Považujete Abrahámov príhovor za Sodому a Gomoru za úspešný alebo neúspešný? Vysvetlite svoje hodnotenie.